

কাৰ্যবাহী সাৰাংশ

পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন - পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক পৰিকল্পনা
প্ৰতিবেদন - সোণাপুৰত ৪০০/২২০/১৩২কেভি উপকেন্দ্ৰৰ বাবে সংযোগী পথ নিৰ্মাণ
[পেকেজ এইচ ১]

(Environment and Social Impact Assessment - Environment and Social Management Plan Report for
Construction of Approach Road for 400/220/132kV Substation at Sonapur, Package - H1)

অসম আন্তঃৰাজ্যিক সঞ্চাৰণ প্ৰণালী সুদৃঢ়কৰণ প্ৰকল্প
(Assam Intra State Transmission System Enhancement Project)

প্ৰস্তুত কৰা হৈছে এচিয়ান ইনফ্ৰাষ্ট্ৰাকচাৰ ইনভেষ্টমেণ্ট বেংকৰ বাবে (চমুকৈ AIIB)
Submitted To: Asian Infrastructure Investment Bank

“অসম বিদ্যুৎ সংবহন নিগম লিমিটেড” (চমুকৈ AEGCL) দ্বাৰা দাখিল কৰা হৈছে
প্ৰস্তুত কৰিছে: “পিটি ফিডবেক ইনফ্ৰা কনচৰ্টিয়াম” (PT Feedback Infra Consortium)

এই পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন - পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা আঁচনি (ESIA-ESMP) প্ৰতিবেদন
হৈছে ঋণ লগুঁতাৰ এক নথি আৰু AIIB-ৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক পৰিকাঠামো অনুসৰি ৰাজহুৱাভাৱে উপলব্ধ কৰা হয়।
ইয়াত প্ৰকাশ কৰা মতামতবোৰে AIIB-ৰ পৰিচালক মণ্ডলী, পৰিচালনা বা কৰ্মচাৰীসকলক প্ৰতিনিধিত্ব নকৰে।

কাৰ্য্যবাহী সাৰাংশ

সকলোৰে বাবে শক্তি (Power for All) আঁচনি ৰূপায়ণত সহায় কৰিবলৈ অসম চৰকাৰে ভাৰত চৰকাৰৰ জৰিয়তে এছিয়ান ইনফ্ৰাষ্ট্ৰাকচাৰ ইনভেষ্টিমেণ্ট বেংকক (চমুকৈ AIIB) অসম ৰাজ্যত বিদ্যুৎ পৰিবহন নেটৱৰ্ক উন্নীত আৰু শক্তিশালী কৰাৰ বাবে বিত্তীয় আৰু কাৰিকৰী সহায়ৰ বাবে অনুৰোধ জনাইছে। AIIB য়ে দুটা পৰ্যায়ত "অসম আন্তঃৰাজ্যিক সঞ্চাৰণ প্ৰণালী সুদৃঢ়কৰণ প্ৰকল্প" ৰ (Assam Intra State Transmission System Enhancement Project) জৰিয়তে বিদ্যুৎ যোগানৰ নিৰ্ভৰযোগ্যতা উন্নত কৰাৰ বাবে বিদ্যুৎ পৰিবহন বৃদ্ধিত সহায় কৰাৰ কথা বিবেচনা কৰিছে।

অসম ৰাজ্যিক সঞ্চাৰণ উপযোগিতাৰ (Assam State Transmission Utility) গৰাকী অসম বিদ্যুৎ সংবহন নিগম লিমিটেড (চমুকৈ AEGCL) য়ে ৰাজ্যৰ উৎপাদনকাৰী প্ৰকল্পৰ লগতে কেন্দ্ৰীয় খণ্ডৰ পৰা উপযোগিতা সৃষ্টি কৰাৰ আৰু অন্যান্য উৎসৰ পৰা সংকুচিত শক্তি অসমৰ বিতৰণ সংস্থালৈ বিদ্যুৎ প্ৰেৰণৰ পৰিচালনা কৰে আৰু তাৰ বাবে দায়বদ্ধ। AEGCL হৈছে প্ৰকল্পটোৰ কাৰ্য্যকৰী সংস্থা (PMU)। AEGCL -ৰ দ্বাৰা প্ৰকল্প ব্যৱস্থাপনা পৰামৰ্শদাতা (PMC) হিচাপে পিটি ফিডবেক ইনফ্ৰা লিমিটেড, ইণ্ডোনেছিয়াৰ সহযোগিতাত জেড কনচাল্ট নেপাল আৰু নিপচা, স্পেইনৰ (PT Feedback Infra Limited, Indonesia in Association with Jade Consult Nepal and NIPSA, Spain) সৈতে নিযুক্ত কৰা হৈছে।

প্ৰথম পৰ্যায়ৰ অধীনত প্ৰকল্পটোত - ৪০০ কেভি, ২২০ কেভি আৰু ১৩২ কেভি ভল্টেজ স্তৰত ১০ টা নতুন উপকেন্দ্ৰ নিৰ্মাণৰ লগতে সংশ্লিষ্ট ৩৩২.৯৪৫ কিলোমিটাৰ সংযোগ সঞ্চাৰণ লাইন স্থাপন, AEGCL ৰ বৰ্তমানে উপস্থিত থকা উপকেন্দ্ৰত ৩টা বে' সম্প্ৰসাৰণ স্থাপন আৰু ১৩২/৩৩০কেভি গহপুৰ এ.আই.এছ (Air Insulated Substation) উপকেন্দ্ৰটো ১৩২/৩৩০কেভি জি.আই.এছ (Gas Insulated Substation) উপকেন্দ্ৰলৈ ৰূপান্তৰ কৰা, বৰ্তমানেও সক্ৰিয় হৈ থকা ১৮ টা উপকেন্দ্ৰ বিবৰ্ধন (পুৰণি ট্ৰেন্সফৰ্মাৰৰ স্থানত নতুন ট্ৰেন্সফৰ্মাৰ স্থাপন - (Transformer Augmentation), তিনিটা ১৮৬ কিলোমিটাৰ সঞ্চাৰণ এটা একক বৰ্তনী (single circuit) লাইন আৰু দুটা দুগুণ বৰ্তনী (double circuit) লাইনৰ পুনৰ গাঁথনি উন্নীতকৰণ (High Temperature Low Sag), ৬৩৬ কিলোমিটাৰ সঞ্চাৰণ লাইনৰ ভূ-তাৰ (Ground Wire) ৰ স্থানত চাম্ফুশ শক্তি ভূ-তাৰ (Optical Power Ground Wire) ৰ প্ৰয়োগ আৰু উপকেন্দ্ৰবোৰৰ পুৰণি যন্ত্ৰ পাতি সলনিকৰণ অন্তৰ্ভুক্ত আছে।

উপ-প্ৰকল্প পথটো পৰিৱেশ সংবেদনশীল প্ৰকল্পৰ অধীনত নপৰে আৰু সেয়েহে, ২০০৬ চনৰ পৰিৱেশ প্ৰভাৱ মূল্যায়ন (ইআইএ) অধিসূচনা আৰু পৰিৱেশ, বন আৰু জলবায়ু পৰিৱৰ্তন মন্ত্ৰালয়ৰ (MoEF CC) দ্বাৰা ইয়াৰ পৰৱৰ্তী সংশোধন অনুসৰি, কোনো পৰিৱেশগত অনুমোদনৰ প্ৰয়োজন নাই।

AIIB য়ে প্ৰকল্পৰ উপাদানৰ শ্ৰেণী অনুসৰি প্ৰকল্পটোৰ শ্ৰেণী নিৰ্ধাৰণ কৰে যি প্ৰকল্পক্ষেত্ৰত প্ৰাসংগিক হিচাপে প্ৰত্যক্ষ, পৰোক্ষ, সংগ্ৰহমূলক আৰু প্ৰেৰিত প্ৰভাৱসহ সৰ্বাধিক পাৰিপাৰ্শ্বিক বা সামাজিক বিপদাশংকা উপস্থাপন কৰে। ই প্ৰতিটো প্ৰস্তাৱিত প্ৰকল্পক ৪ টা নিৰ্ধাৰিত শ্ৰেণীৰ ভিতৰত এটাক আৱণ্টন কৰে অৰ্থাৎ শ্ৰেণী এ, শ্ৰেণী বি, শ্ৰেণী চি আৰু শ্ৰেণী এফ ১।

AIIB ৰ পৰিৱেশ আৰু সামাজিক মানদণ্ড (ই.এছ.এছ.) অনুসৰি, উপ প্ৰকল্পটোক শ্ৰেণী 'বি' হিচাপে আৱণ্টন কৰা হৈছে। উপ প্ৰকল্পটোৰ প্ৰত্যাশিত পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক বিপদাশংকা আৰু প্ৰভাৱবোৰ সীমিত, হ্ৰস্বম্যাদী, প্ৰকৃতিত উলটিব পৰা আৰু কেৱল শীৰ্ষ নিৰ্মাণ কাৰ্য্যকলাপৰ সময়তহে স্থানীয়কৃত।

প্ৰকল্পটোৰ সৈতে সম্পৰ্কিত বিভিন্ন নিয়ামক পৰিকাঠামোৰ বিৱৰণ ইতিমধ্যে ইএছএমপিএফত আলোচনা / বিবেচনা কৰা হৈছে।

AEGCL ৰ কাৰ্য্যকৰী সঞ্চালন সুৰক্ষা হাতপুথিয়ে জীৱিকা স্বাস্থ্য আৰু সুৰক্ষাকে ধৰি পৰিৱেশ আৰু সামাজিক (E&S) দায়িত্ব বোৰ পালন কৰাৰ প্ৰতি ইয়াৰ প্ৰতিশ্ৰুতি হিচাপেও কাম কৰে।

পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন -পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা আঁচনি - সোণাপুৰত ৪০০/২০০/১৩২কেভি উপকেন্দ্ৰৰ বাবে সংযোগী পথ নিৰ্মাণ [পেকেজ এইচ ১]

অসম চৰকাৰৰ তথ্য আধাৰৰ দ্বাৰা পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ৰূপৰেখাৰ তথ্য সংগ্ৰহ কৰিবলৈ ২৮ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০০৩ তাৰিখে সোণাপুৰ উপকেন্দ্ৰ এলেকা আৰু ইয়াৰ কাষৰীয়া অঞ্চললৈ প্ৰস্তাৱিত পদ্ধতিত পথৰ ভিতৰত পৰিৱেশ আৰু আৰ্থ-সামাজিক পৰিস্থিতি মূল্যায়ন কৰাৰ বাবে এক আধাৰ ৰেখাৰ অধ্যয়ন কৰা হৈছে। সোণাপুৰ উপকেন্দ্ৰলৈ যোৱা পথৰ আধাৰ ৰেখাৰ চৰ্তবোৰ মুখ্য প্ৰতিবেদনত প্ৰদান কৰা হৈছে।

পাৰিপাৰ্শ্বিক সংবেদনশীল স্থানবোৰ ৪০০/২২০/১৩২ কেভি সোণাপুৰ উপকেন্দ্ৰ স্থানলৈ যোৱা প্ৰস্তাৱিত পদ্ধতিপথৰ পৰা আঁতৰত আছে। সোণাপুৰ উপকেন্দ্ৰৰ স্থানসমূহলৈ প্ৰস্তাৱিত পদ্ধতি পথৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক অৱস্থা যথেষ্ট ভাল।

আধাৰ ৰেখা (Baseline) স্থিতিৰ পৰা মূল্যায়ন কৰা অনুসৰি, প্ৰভাৱবোৰ নিয়ন্ত্ৰণযোগ্য কিয়নো স্থান ভ্ৰমণৰ সময়ত কোনো গুৰুত্বপূৰ্ণ পাৰিপাৰ্শ্বিক সমস্যা নথিভুক্ত কৰা হোৱা নাই। প্ৰভাৱ আৰু প্ৰশমন ব্যৱস্থাৰ বিৱৰণ মুখ্য প্ৰতিবেদনত আলোচনা কৰা হৈছে। ই.এছ.এম.পি.-য়ে মুখ্য পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থা আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক নিৰীক্ষণ আঁচনি ৰূপায়ণ কৰিবলৈ ব্যয় কৰে যিটো অভিযান্ত্ৰিক ক্ৰয় নিৰ্মাণ (ই.পি.চি.) ঠিকাদাৰৰ চুক্তিৰ এটা অংশ যিটো বিলৰ পৰিমাণ (BOQ) সামগ্ৰীত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে তেওঁলোকৰ ভাল অভিযান্ত্ৰিক অনুশীলনৰ অংশ হিচাপে।

অনুমোদিত পৰিৱেশ আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা আৰু পৰিকল্পনা ৰূপ ৰেখা (ESMPF)ত উল্লেখ কৰা ধাৰা ৭.৩.৩ ভূমিৰ অস্বেচ্ছামূলক অধিগ্ৰহণ (Involuntary Resettlement) অনুসৰি ৪০০/২২০/১৩২ কেভি সোণাপুৰ উপকেন্দ্ৰলৈ প্ৰস্তাৱিত সোণাপুৰ সংযোগী পথ (H1) নিৰ্মাণৰ বাবে ব্যক্তিগত ভূমি ৮ টা পৰিয়ালৰ পৰা (প্ৰকল্প প্ৰভাৱিত পৰিয়াল, PAF) অধিগ্ৰহণ কৰা হ'ব।

২৮ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০২৩ তাৰিখে সোণাপুৰ উপকেন্দ্ৰৰ লৈ প্ৰস্তাৱিত পদ্ধতি পথত স্থানীয় বাসকৰ্তাৰ সৈতে ৰাজহুৱা সভা কৰা হৈছিল য'ত ন (৯)জন অংশগ্ৰহণকাৰীয়ে অংশগ্ৰহণ কৰিছিল আৰু অৰ্থনৈতিকভাৱে দৰিদ্ৰ সম্প্ৰদায়, মহিলা, দুৰ্বল গোট আৰু ওচৰৰ অন্যান্য স্থানীয় সম্প্ৰদায়ৰ নেতাসকলৰ সৈতে ৰাজহুৱা পৰামৰ্শ কৰা হৈছিল। ০৬ এপ্ৰিল, ২০২৩ তাৰিখে প্ৰস্তাৱিত পদ্ধতি পথত অংশীদাৰ ধাৰকৰ (PAF) পৰামৰ্শও অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। এই পৰামৰ্শটোৱে কোভিড-১৯ ৰ বিস্তাৰ প্ৰতিহত কৰিবলৈ আৰু সুৰক্ষিত আচৰণৰ বিষয়ে সজাগতা পুনৰাবৃত্তি কৰিবলৈ কঠোৰ প্ৰটোকল অনুসৰণ কৰিছিল।

এই আলোচনাবোৰৰ প্ৰতিলিপিয়ে এইজিচিএল আৰু ইপিচি ঠিকাদাৰক মানুহৰ দ্বাৰা উত্থাপিত সমস্যাবোৰ সঠিকভাৱে সমাধান কৰাটো নিশ্চিত কৰিবলৈ সঠিক প্ৰয়োজনীয়তা মূল্যায়ন কৰাত সহায় কৰিব। সমগ্ৰ উপ-প্ৰকল্প চক্ৰটোত চলি থকা ভিত্তিত পৰামৰ্শ কৰা হ'ব।

সম্প্ৰদায়ে সোণাপুৰ উপ-কেন্দ্ৰলৈ প্ৰস্তাৱিত সংযোগী পথ নিৰ্মাণক আদৰ্শ জনাইছে। পৰামৰ্শ প্ৰক্ৰিয়াৰ সময়ত কোনো গুৰুত্বপূৰ্ণ পাৰিপাৰ্শ্বিক সমস্যা উত্থাপন কৰা হোৱা নাছিল। কিছুমান ক্ষতিগ্ৰস্ত পৰিয়ালে অসামৰিক কাম আৰম্ভ কৰাৰ সময়ত অস্থায়ী ভিত্তিত অদক্ষ কামৰ প্ৰতি তেওঁলোকৰ আগ্ৰহ দেখুৱাইছে।

স্থানীয় লোকসকলে প্ৰকল্প কাৰ্যকৰীকৰণ আৰম্ভ হোৱাৰ বাবে আগ্ৰহেৰে অপেক্ষা কৰি আছে, যাতে তেওঁলোকে উন্নত শক্তি প্ৰাপ্ত কৰিব পাৰে আৰু কিছু অস্থায়ী নিযুক্তি সৃষ্টিৰ আশা কৰিছে।

এই খচৰা (draft) পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন -পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা আঁচনি (ESIA-ESMP) AIIIB আৰু AEGCL ৰ ৱেবছাইটত অনলাইনত প্ৰকাশ কৰা হ'ব আৰু খচৰাৰ ইংৰাজী মূল প্ৰতিলিপি নিম্নলিখিত স্থানবোৰত উপলব্ধ:

১. প্ৰকল্প ব্যৱস্থাপনা একক (Project Management Unit):

প্ৰকল্প সঞ্চালক (Project Director),

ঠিকনা: প্ৰথম মহলা, এ:ই:জি:চি:এল., বিজুলী ভৱন,

যোগাযোগ নম্বৰ: ০৩৬১-২৭৩৯৫২০

ৱেবছাইট www.aegcl.co.in,

যোগাযোগ ব্যক্তি: শ্ৰীযুত বলবন্ত বসুমতাৰী

২. প্ৰকল্প ৰূপায়ণ একক (Project Implementation Unit):

টি এণ্ড টি চক্ৰৰ নাম	প্ৰকল্প জিলা	পেকেজ নাম	ই পি চি ঠিকাদাৰৰ নাম	উপ-প্ৰকল্প	ফোকেল পইণ্ট / মনোনীত অফিচিয়েল	যোগাযোগ নম্বৰ (ম'বাইল আৰু হোৱাটছএপ)	যোগাযোগ ঠিকনা
নিম্ন অসম	কামৰূপ (এম)	এইচ ১	হাই-টেক	৪০০/২২০/১৩২ সোণাপুৰ উপ-কেন্দ্ৰলৈ প্ৰস্তাৱিত সংযোগী পথ নিৰ্মাণ	শ্ৰী হিমাংশু শইকীয়া, আৱাসিক অভিযন্তা (RE)	৯৮৫৪৭৩৮৬১৭ (ডব্লিউ+চি)	অ/অ' ডিজিএম, এলএ টি টি চি, গুৱাহাটী, নাৰেংগী ৭৮১০২৬

ইংৰাজী আৰু অসমীয়াত এই কাৰ্যবাহী সাৰাংশ নিম্নলিখিত স্থানত পোৱা যাব

১. প্ৰকল্প ব্যৱস্থাপনা একক (Project Management Unit):

প্ৰকল্প সঞ্চালক (Project Director),

ঠিকনা: প্ৰথম মহলা, এ:ই:জি:চি:এল., বিজুলী ভৱন,

যোগাযোগ নম্বৰ: ০৩৬১-২৭৩৯৫২০

ৱেবছাইট www.aegcl.co.in,

যোগাযোগ ব্যক্তি: শ্ৰীযুত বলবন্ত বসুমতাৰী

২. পি আই ইউ (Project Implementation Unit): ওপৰৰ টেবুলত উল্লেখ কৰাৰ দৰে।

৩. জি আৰ চি

স্তৰ ২ (Tier-2):

(১) মুখ্য মহাপ্ৰৱন্ধক, প্ৰকল্প পৰিকল্পনা আৰু বিকাশ, এ:ই:জি:চি:এল. (Chief General Manager, PP&D, AEGCL)

ঠিকনা: প্ৰথম মহলা, এ:ই:জি:চি:এল., বিজুলী ভৱন,

যোগাযোগ নম্বৰ: ০৩৬১-২৭৩৯৫২০

ৱেবছাইট www.aegcl.co.in,

যোগাযোগ ব্যক্তি: শ্ৰীযুত বলবন্ত বসুমতাৰী

(২) প্ৰকল্প ব্যৱস্থাপনা একক (Project Management Unit):

প্ৰকল্প সঞ্চালক (Project Director),

ঠিকনা: প্ৰথম মহলা, এ:ই:জি:চি:এল., বিজুলী ভৱন,

যোগাযোগ নম্বৰ: ০৩৬১-২৭৩৯৫২০

ৱেবছাইট www.aegcl.co.in,

যোগাযোগ ব্যক্তি: শ্ৰীযুত বলবন্ত বসুমতাৰী

স্তৰ ১ (Tier-1): ওপৰৰ তালিকাত উল্লেখ কৰা অনুসৰি।

প্ৰকল্পটোৱে এক অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালী (Grievance Redressal Mechanism) স্থাপনৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালী হৈছে এক বিনামূলীয়া প্ৰণালী যি প্ৰকল্প প্ৰভাৱিত লোক (Project Affected People) বা নিৰ্মাণ শ্ৰমিকৰ দ্বাৰা উদ্বেগ বা অভিযোগ সমাধান কৰাৰ পঞ্জীয়ন আৰু প্ৰয়াস কৰে। এই

পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক প্ৰভাৱ মূল্যায়ন - পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাপনা আঁচনি - সোণাপুৰত ৪০০/২০০/১৩২কেভি উপকেন্দ্ৰৰ বাবে সংযোগী পথ নিৰ্মাণ [পেকেজ এইচ ১]

প্ৰক্ৰিয়াৰ উদ্দেশ্য হৈছে বিবাদবোৰ দ্ৰুততাৰে সমাধান কৰা আৰু মোকদ্দমা পৰিহাৰ কৰা, এনেদৰে প্ৰকল্পৰ কাৰ্যকলাপৰ মসৃণ ৰূপায়ণ নিশ্চিত কৰা।

প্ৰকল্পৰ সকলো স্তৰত অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালী, অভিযোগ নিষ্পত্তি সমিতিৰ সদস্যসকলে অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালীৰ উদ্দেশ্যবোৰ বজাই ৰাখিব লাগে আৰু সেইবোৰ প্ৰাপ্ত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে। অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালীৰ প্ৰাথমিক উদ্দেশ্যবোৰ হৈছে:

সকলো প্ৰকল্পৰ বাবে অভিযোগ সমাধানৰ বাবে এক সুলভ, স্বচ্ছ, দক্ষ আৰু অনুমানযোগ্য প্ৰণালী প্ৰদান কৰিব:

- অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালী জনপ্ৰিয় কৰা আৰু ইয়াক কেনেদৰে বিনামূলীয়াকৈ প্ৰৱেশ কৰিব পাৰি।
- বিভিন্ন সাম্ভাৱ্য প্ৰপত্ৰত অভিযোগ প্ৰাপ্ত কৰা (লিখিত, মৌখিক, ইলেক্ট্ৰনিক, ইমেইল, সামাজিক মাধ্যম, টেলিফোন, ফেক্স, পৰামৰ্শ বাকচ)
- প্ৰতিকাৰৰ বাবে স্পষ্ট প্ৰক্ৰিয়া স্থাপন কৰা যি আৱৰি থাকে:
 - অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালীত পঞ্জীয়ন সকলো অভিযোগ লগ কৰক (সৰু আৰু মৌখিক সহ)।
 - অভিযোগকাৰীক স্বীকৃতি, সমাধানৰ বাবে প্ৰত্যাশিত ম্যাদ ব্যাখ্যা কৰা।
 - অভিযোগৰ অনুসন্ধান, অভিযোগকাৰীৰ সমাধানৰ প্ৰস্তাৱ দিয়া আৰু যদি অভিযোগটো গ্ৰহণযোগ্যভাৱে বন্ধ কৰা হয়, বা
 - দ্বিতীয় স্তৰলৈ অভিযোগ বৃদ্ধি যিটো অভিযোগৰ সৈতে অৱগত কৰিব লাগে।
 - অভিযোগৰ অনুসন্ধান, অভিযোগকাৰীৰ সমাধানৰ প্ৰস্তাৱ।
 - অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালী লগত মতামত ৰখা আৰু অভিযোগ বন্ধ কৰা।
- অভিযোগটো অৱগত কৰিব লাগে যে:
 - অভিযোগকাৰীসকলৰ বাবে কোনো প্ৰতিশোধ বা ভাবুকি নাই।
 - অভিযোগকাৰীসকলৰ বাবে অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালীৰ প্ৰৱেশাধিকাৰ বিনামূলীয়া।
 - অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালী ন্যাযিক ব্যৱস্থাৰ স্থান নলয়।
 - যিকোনো বাৰম্বাৰ অভিযোগৰ বাবে পৰ্যবেক্ষণ কৰক আৰু তেওঁলোকৰ প্ৰণালীবদ্ধ সমাধানৰ বাবে প্ৰকল্প ব্যৱস্থাপনা একক (PMU) এনে বিষয়ে অৱগত কৰক।
 - এনে এক পৰিৱেশ প্ৰদান কৰা যি তথ্য, দৃষ্টিভংগী আৰু ধাৰণাসমূহৰ মুক্ত আৰু সৎ আদান-প্ৰদান তৈয়াৰ কৰে।
- অভিযোগ নিষ্পত্তি প্ৰণালী নিম্নলিখিত তথ্যবোৰৰ জৰিয়তে প্ৰৱেশ কৰিব পাৰি:
 - প্ৰকল্প চিহ্ন বোৰ্ড।
 - প্ৰকল্প ৰূপায়ণ একক (PIU) কাৰ্যালয়/টি এণ্ড টি চাৰ্কল কাৰ্যালয়ত প্ৰদৰ্শন।
 - এ.ই.জি.চি.এল. ৱেব ছাইটত আপলোড কৰিব লাগিব।

প্ৰকল্প-প্ৰভাৱিত মানুহৰ প্ৰণালী (পি.পি.এম) এ.আই.আই.বি.-ৰ দ্বাৰা প্ৰকল্প-প্ৰভাৱিত লোকসকলৰ পৰা দাখিলৰ স্বতন্ত্ৰ আৰু নিৰপেক্ষ পৰ্যালোচনাকৰাৰ সুযোগ প্ৰদান কৰাৰ বাবে স্থাপন কৰা হৈছে যিসকলে বিশ্বাস কৰে যে প্ৰকল্প-স্তৰৰ জি.আৰ.এম. বা এ.আই.আই.বি ব্যৱস্থাপনা প্ৰক্ৰিয়াৰ জৰিয়তে এ.আই.আই.বি.-য়ে ইয়াৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক আৰু সামাজিক নীতি (ESS) কাৰ্যকৰী কৰাত বিফল হোৱাৰ ফলত তেওঁলোক বিৰূপভাৱে প্ৰভাৱিত হৈছে বা হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে। প্ৰকল্প-প্ৰভাৱিত মানুহৰ প্ৰণালী ৰ বিষয়ে তথ্য ইয়াত উপলব্ধ:

<https://www.aiib.org/en/policies-strategies/operational-policies/policy-on-the-project-affected-mechanism.html>